

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์

“ยุดติ — ความควร, ความถูกต้อง”

คำว่า **ยุดติ** เป็นคำภาษาบาลีโดยตรง อ่านว่า **ยุด - ตี** แปลว่า **ความควร, ความถูกต้อง, สิ่งที่ควร, สิ่งที่ถูกต้อง** ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่า ความควร ความถูกต้องนั้น ต้องเป็นความดี เป็นกรรมฝ่ายดี เพราะถ้าเป็นความชั่ว หรือเป็นอกุศลแล้ว จะไม่ใช่สิ่งที่ควรเลย โดยประการทั้งปวง และที่เรารู้ได้ว่า สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควรนั้น ก็ต้องได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพราะปัญหาเท่านั้น ถึงจะรู้ถูกเห็นถูกตามความเป็นจริงได้ ดังข้อความบางตอนจากสารัตถปกาสินี อรรถกถา สังยุตตนิกาย นิทานวรรค อเจลกัสสปสูตร ว่า **“นำอัสจรรย พระพุทธศาสนาที่บุคคล เลือกสรรแล้ว ทำให้ถือเอาสิ่งที่ควรเท่านั้น ละทิ้งสิ่งที่ไม่ควร”**

บุคคลผู้ที่ได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ซึ่งเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันเป็น วาจาซึ่งจะ แสดงให้เข้าใจสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริงแล้ว มีความเข้าใจไปตามลำดับ ก็จะเป็น พระคุณของพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดงว่า ถ้าพระองค์ไม่ทรงแสดงสภาพธรรมพร้อมด้วยเหตุและ ผลอย่างละเอียดแล้ว สัตว์โลกทั้งหลายย่อมไม่สามารถพ้นไปจากความเห็นผิด และความไม่รู้ใน ลักษณะของสภาพธรรมที่ปรากฏได้ โดยเฉพาะเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงดับขันธปรินิพพานไป นานแล้ว และต่อไปถึงอนาคตกาลในภายหน้าอีก ถ้าท่านผู้ใดไม่ศึกษาพระธรรม ไม่ฟังพระธรรม แต่คิดเอาเองว่าเข้าใจธรรมแล้ว ก็ย่อมจะเป็นผู้ที่ประมาทอย่างแท้จริง เพราะย่อมมีความเข้าใจ ผิดคลาดเคลื่อนได้ แต่ว่าถ้าศึกษาพระธรรม ฟังพระธรรมอยู่เสมอ บ่อย ๆ เนือง ๆ ก็ย่อมมีความ เข้าใจในสภาพธรรมที่ปรากฏเพิ่มขึ้น มันคงในความเป็นจริงยิ่งขึ้น และพระธรรมที่ได้อ่านได้ฟังนี้ ก็จะ สามารถเปลี่ยนแปลงจิตใจของผู้ที่ได้รับฟังได้ ซึ่งแต่ละบุคคลก็จะพิสูจน์ได้ด้วยตัวเองว่า เมื่อได้ฟัง พระธรรมแล้ว อย่างน้อยที่สุด ก็เปลี่ยนจากความไม่รู้อะไรเลย เป็นรู้ขึ้น และถ้าได้ศึกษาพระธรรม ต่อไป สะสมความเข้าใจยิ่งขึ้น กุศลประการอื่นก็จะเพิ่มพูนขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน แล้วจะ เปรียบเทียบได้จริงๆ ว่า พระธรรมเปลี่ยนจากอกุศลซึ่งเคยมีมาก ให้ลดน้อยลง แล้วก็เพิ่มพูนทาง ฝ่ายกุศลขึ้น เป็นการถือเอาสิ่งที่ควร แล้วละทิ้งสิ่งที่ไม่ควร ได้

ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของสภาพธรรมต่างๆ ตามความเป็นจริง ย่อมเป็นกุศล เช่น รู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว รู้ว่าโลภะ โทสะ โมหะ เป็นสิ่งไม่ดี และรู้ว่าความไม่โลภ ความไม่โกรธ ความไม่หลง ความไม่เบียดเบียนให้ผู้อื่นเป็นทุกข์เดือดร้อน ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเป็นผู้ตรง ความกตัญญูตเวทีต่อบุคคลผู้มีพระคุณ เป็นต้น เหล่านี้เป็นสภาพธรรมที่ดีงาม ความรู้ความเข้าใจ อย่างนี้เป็นกุศล เป็นความเข้าใจที่ถูกต้องในสภาพธรรมว่าสภาพธรรมใดดี สภาพธรรมใดชั่ว และเป็นความจริงที่ว่าคนที่รู้ว่าอะไรเป็นกุศล กุศลก็ย่อมมีโอกาสเกิดได้มากกว่าคนที่ไม่รู้ และคนที่รู้ อย่างนี้ก็จะไม่คอยเวลาที่จะเจริญกุศลด้วย เนื่องจากสามารถจะเจริญกุศลได้ทุกเวลาทุกโอกาส

เพราะฉะนั้น เมื่อได้ฟังพระธรรมให้แล้ว ย่อมรู้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว และเมื่อรู้แน่ชัดแล้วก็ควรที่จะได้อบรมเจริญความดีซึ่งเป็นธรรมฝ่ายกุศลให้มากขึ้นในชีวิตประจำวัน ให้มีกำลังขัดเกลากิเลสออกสู่ให้เบาบางลงได้ มิฉะนั้นแล้วจะเป็นโอกาสให้อกุศลเกิดขึ้นแทนกุศลก็ได้ ซึ่งจะเป็นผู้ประมาทไม่ได้เลยทีเดียว.

[ชมรมบ้านรั่มมะ มศพ.: www.dhammahomefellowship.com, โทร. ๐๘๕-๖๒๑๗๑๐๖]